

Θέμα: Παρατηρήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ν. Ηρακλείου σχετικά με την πρόταση για την Αναθεώρηση της Κυκλοφοριακής Μελέτης Παλιάς Πόλης Ηρακλείου.

Σε συνέχεια της ενημέρωσής μας για την πρόταση Αναθεώρησης της Κυκλοφοριακής Μελέτης Παλιάς Πόλης του Ηρακλείου κατά την παρουσίαση της από τον μελετητή κ. Πρόιο (στη διάρκεια της συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ. της 10/02/22) αναφέρουμε τα παρακάτω.

Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ν. Ηρακλείου διαχρονικά στηρίζει τις παρεμβάσεις που μετατρέπουν το ιστορικό κέντρο και την πόλη γενικότερα, σε χώρο πιο φιλικό προς τον πεζό, τον κάτοικο, τον επισκέπτη και αναδεικνύουν την ιστορικότητα και την γενική εικόνα της πόλης. Τονίζουμε όμως ότι οι όποιες τέτοιες παρεμβάσεις, πρέπει πάντα να είναι συμβατές με την διατήρηση της λειτουργικότητας των χρήσεων που εξυπηρετούνται στην πόλη αλλά και να μην ανατρέπουν στην πράξη την επιθυμητή ισορροπία μεταξύ εμπορίου-υπηρεσιών και κατοικίας.

Η προτεινόμενη κυκλοφοριακή μελέτη εστιάζει στο να βελτιώσει τα σχετικά προβλήματα με βάση την υφιστάμενη ή/και άμεσα προβλεπόμενη κατάσταση(π.χ. open mall). Να σημειώσουμε εδώ πως προβληματίζει σοβαρά το γεγονός ότι:

- το υπό διαβούλευση ΣΒΑΚ (που αποτελεί υπερκείμενο σχεδιασμό) παρουσιάζεται με κάποιες διαφορετικές γενικές κατευθύνσεις σχετικά με την διαμπερή διέλευση οχημάτων κλπ.
- είναι σε εξέλιξη ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την περιοχή γύρω από την πλατεία Ελευθερίας (έχουν παραδοθεί οι σχετικές μελέτες) και υπάρχει θέμα στο κατά πόσον οι προτεινόμενες παρεμβάσεις είναι δεσμευτικές ή αναστρέψιμες και με ποιες επιπτώσεις στο σύνολο της κυκλοφοριακής πρότασης
- στο μεγαλύτερο τμήμα της παλιάς πόλης η προβλεπόμενη μελέτη ανάπλασης δεν έχει ολοκληρωθεί- θεσμοθετηθεί, γεγονός που –εκτός των άλλων- σχετίζεται και με τα πλάτη δρόμων, πεζοδρομήσεις, κυκλοφορία, κοινόχρηστους χώρους κλπ. , ενώ και οι προτεινόμενες από την κυκλοφοριακή μελέτη διανοίξεις αδιάνοικτων οδών σχετίζονται (προφανώς) με το ισχύον στο συγκεκριμένο τμήμα ρυμοτομικό σχέδιο του '36.

Ειδικότεροι προβληματισμοί- παρατηρήσεις:

Η προτεινόμενη “φόρτωση” της εισόδου στην Καινούργια Πόρτα με 4 λωρίδες κυκλοφορίας, δεν φαίνεται συμβατή με την γενικότερη τάση για κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης και του μειωμένου ζητούμενου μελλοντικού φόρτου οχημάτων. Επιπλέον αποτελεί μια από τις βασικές εισόδους για τους πεζούς προς το κέντρο (βλ. και περιφερειακά parking) άρα υπάρχει ανάγκη διαπλάτυνσης πεζοδρομίων, ενώ συγχρόνως σωστά προβλέπονται και ποδηλατόδρομοι άμεσης εφαρμογής. Μπορούν όλα αυτά να υλοποιηθούν δίπλα από ένα τέτοιο τοπόσημο της πόλης το οποίο τα τελευταία χρόνια στεγάζει και μουσειακό χώρο; Θεωρούμε ότι ο χώρος δεν επαρκεί.

Η παραλιακή οδός μεταξύ της πύλης του Αγ. Ανδρέα και αυτής της Σαμπιονάρα, το παραλιακό μέτωπο της παλιάς πόλης δηλαδή, προβλεπόταν παλιότερα αλλά και από το (ριζοσπαστικό σενάριο του) ΣΒΑΚ, ως δρόμος ήπιας κυκλοφορίας. Θεωρούμε ότι η ελαχιστοποίηση της κυκλοφορίας οχημάτων στο συγκεκριμένο τμήμα (αν όχι η πεζοδρόμηση) είναι ζωτικής σημασίας για την εικόνα και την λειτουργία της πόλης και μάλλον εξίσου σημαντική με τις πεζοδρομήσεις του κέντρου. Όραμα από παλιά η ενοποίηση (και όχι αποκοπή) της πόλης από το παραλιακό της μέτωπο και τις λειτουργίες που αναπτύσσονται σε αυτό. Στην ίδια την εισήγηση της μελέτης, για την διαμόρφωση του κόμβου 18 Άγγλων, αναγνωρίζεται η ιδιαιτερότητα της περιοχής με την έντονη διαπλάτυνση του χώρου πεζών της εν λόγω πλατείας, ενώ επίσης αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι “Ένα τόσο όμορφο και χαρακτηριστικό σημείο της πόλης, σήμερα είναι αισθητικά υποβαθμισμένο με την έντονη παρουσία του αυτοκινήτου και την όχληση που αυτά προκαλούν” Εξετάστηκε η δυνατότητα εκτροπής της κίνησης από την παραλιακή με κάποιο τρόπο;

Επιπλέον, η πεζοδρόμηση του τμήματος από την πλατεία 18 Άγγλων μέχρι το Mare, (με πιθανή αμφιδρόμηση της Μητσοτάκη) θα επέτυγχανε να αποδώσει στο κοινό ένα αρκετά αξιόλογο ανοικτό χώρο, μπροστά στο παραλιακό μέτωπο, ο οποίος εκτός από τις χρήσεις

αναψυχής και εστίασης που υφίστανται ήδη (παρεμποδιζόμενες σημαντικά), θα συντελούσε και στην ουσιαστική αναβάθμιση του περιβάλλοντα χώρου και της ανάδειξης αξιόλογων μνημείων της περιοχής(ναός Αγ. Πέτρου, παρακείμενο διατηρητέο κτήριο κτλ).

Με την εκτεταμένη πεζοδρόμηση και απαγόρευση κυκλοφορίας οχημάτων στο κέντρο, θα πρέπει να ληφθεί σοβαρή μέριμνα και να προβλεφθεί η λειτουργική εξυπηρέτηση εντός παλιάς πόλης, ατόμων από όλο το φάσμα των ηλικιών ή με κινητικές δυσκολίες. Αυτό αναφέρεται στις λοιπές υποδομές μετακίνησης που προβλέπονται και τις διαδρομές τους (μικρά ευέλικτα οχήματα, πιθανές δυνατότητες συγκεκριμένης κυκλοφορίας ταξί κλπ).

Η μελέτη ποδηλατόδρομων φαίνεται μη συνδεδεμένη σε κάποια σημεία με την πόλη εκτός τειχών.

Η διευθέτηση και διάθεση επαρκών χώρων στάθμευσης περιμετρικά της παλιάς πόλης είναι προφανώς ενέργεια απαραίτητη και ζωτικής σημασίας για την επιτυχία του όλου εγχειρήματος και θα πρέπει να προηγηθεί της εφαρμογής του. Επίσης ανάλογες υποδομές και διευθετήσεις κυκλοφοριακών εξυπηρετήσεων (π.χ. διαδρομές και συχνότητα δρομολογίων λεωφορείων, mini bus κλπ), θα πρέπει να πραγματοποιούνται –αν όχι εκ των προτέρων- ταυτόχρονα με τις πεζοδρομήσεις και λοιπές διαμορφώσεις.

Ηράκλειο 18 Φεβρουαρίου 2022

για το δ.σ. του σ.α.ν.η.:

Ο πρόεδρος

Αντώνης Ορφανουδάκης

Η γραμματέας

Δήμητρα Χατζηανδρέου